

Několik poznámek k situaci migrantů v ČR

Zvykli jsme si dělit cizince na dvě různé skupiny. Na ty, kteří do této země přijíždějí na krátkou dobu, za nejrůznější formou zábavy či poznání, ale předně přinášejí peníze a říkáme jim turisté. Jejich počty se chlubíme, vždyť například Praha je pak v návštěvnosti na rovní s takovými městy, jako je Paříž, či Řím. O druhé skupině cizinců na území ČR se v lepším případě taktně mlčí, v horším jsou terčem nenávistných slovních útoků. Jde o různorodou, nicméně rovněž početnou skupinu imigrantů. Přicházejí z nejrůznějších důvodů, ale zpravidla naprosto jiných než je rekreace či zájem o českou kulturu. Někteří přijeli za prací, jiní se rozhodli pro život v této zemi, někteří dokonce přicházejí v obavě o svou vlastní existenci v původní zemi. Dělíme lidi podle toho, z které země přicházejí, jakoby „geografický původ“ byl nejzásadnější charakteristikou člověka, konkrétní důvody migrace znát nechceme.

Nikdo tu nemluví o „hodných imigrantech“ a na druhé straně nenávistné a zlostné majoritě starousedlíků. Tento text vzniká s vědomím, že i imigranti jsou lidé nejrůznějších charakterů. Ale skutečnost, že jsou cizinci dlouhodobě pobývající na našem území často zaměstnání za směšný plat a pracují v podmínkách v rozporu s bezpečnostními předpisy, v nejednom případě se stávají obětmi až zarážejícího vykořisťování ze strany mnoha pracovních agentur a zaměstnavatelů, jsou nesmyslně a nadbytečně zahlcovány povinnostmi ze strany státu, konkrétní úředníci s nimi mnohdy jednají s despektem a v neposlední řadě, že v očích některých policistů nedisponují stejnými právy jako „plnoprávní“ občané této země, nás nutí k této skutečnosti nemlčet! Naproti aparátu azylové a migrační politiky řízenému shora stojí autentická solidarita s konkrétními lidskými příběhy. Vždyť žádný člověk není ilegální, ačkoliv se nám právní praxe zacházení s migranty snaží namluvit pravý opak.

Žijeme v zemi, již v minulém století postihla řada událostí, které vedly k tomu, že mnozí z občanů se rozhodli zvolit emigraci. Přesná čísla, kolik lidí

vlastně odešlo, nejsou podstatná, nicméně poslední velká vlna emigrace po roce 1968 byla v řádech statisíců lidí. Mnozí občané tak získali bezprostřední zkušenost, jaké je být „ten z venku“ - imigrant. To, jakým způsobem se nyní k migrantům stavíme, indikuje - více než co jiného - skutečný stav společnosti, jež před dvaceti lety nabyla možnosti vyjadřovat se k veřejným záležitostem, tedy k těm, které se dotýkají nás všech.

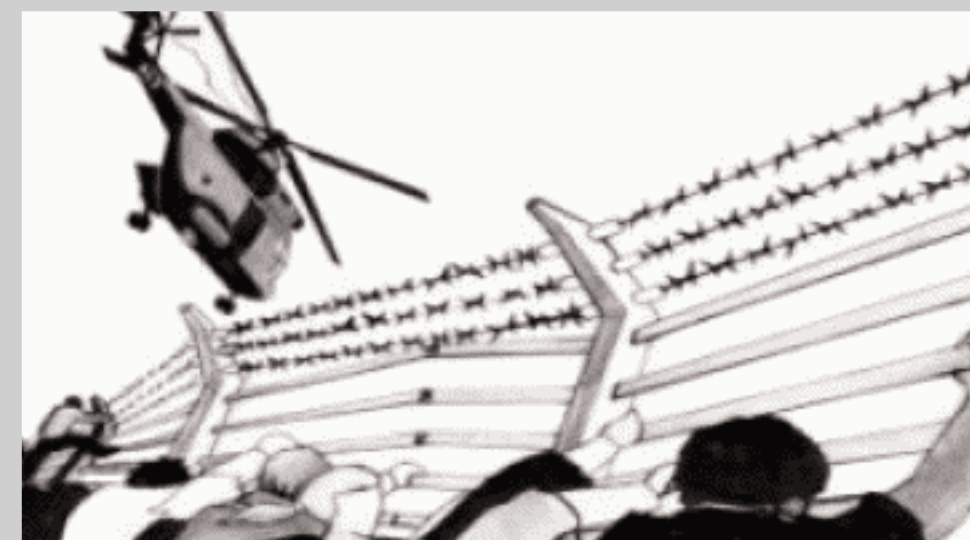
ANARCHISTICKÝ
MĚSÍČNÍK

ČÍSLO 28 // LEDEN 2011

ŽÁDNÝ ČLOVĚK NENÍ ILEGÁLNÍ

Kampaň "Žádný člověk není ilegální" si klade za cíl upozornit na problematiku legální a především pak ilegální migrace. Cítíme jak potřebu vyjádřit solidaritu, tak se v praktické rovině pokusit pomoci legálně i na černo pracujícím námezdním dělníkům, ekonomickým, sociálním či politickým uprchlíkům, žadatelům o azyl a dalším migrantům. Problematika migrace a represe se v současné společnosti nachází na samém okraji zájmu médií a především české veřejnosti. Jedním z cílů kampaně "Žádný člověk není ilegální", která navazuje na stejnojmenné kampaně probíhající v zemích západní Evropy (viz. Kein Mensch ist illegal, No one is illegal), je pokusit se právě tento nezájem prolomit.

www.noborder.cz

SICE DIKTÁTOR, ALE ZÁPADNÍ!

Vzpomínáte si na nedávné volby v Bělorusku? Incident mezi demonstranty a policií, kterých se v západních zemích dějí běžně desítky, byl nafouknut do obřích rozměrů a výsledkem byly sankce EU, srdceryvné rozhovory s místními disidenty a dojemné mediální pohádky o kruté diktatuře a statisících trpících. Realita je ovšem taková, že opozice Lukašenkova režimu je tvořena jen hrstkou aktivistů (o čemž informoval i oficiální tisk) se zcela zanedbatelnou veřejnou podporou. Lid je totiž nakrmen. Relativní materiální dostatek bere běloruské veřejnosti motivaci vzbouřit se proti režimu, a proto je třeba zapojit PR agentury a nějakou

tu senzaci zkrátka vytvořit. Třeba protivládní demonstrace loni v prosinci, po níž zůstalo 600 zadržených. K čemu došlo? Dav „výtržníků“ zaútočil během nepovolené demonstrace na budovu vlády a parlamentu, na což reagovali těžkooděnci protiútokem. Reagovali by tak těžkooděnci jakéhokoli systému, v němž je ochrana elit a kapitálu tou nejvyšší hodnotou.

Titulní stránky novin se zaplnily fotografiemi z protestů. Mohli jsme se dozvědět, že policisté demonstranty dokonce i bili! Jaká to novina! Proč ale titíž novináři mlčeli, když byli bití demonstranti loni na podzim v Bruselu, Paříži, Aténách či Londýně? Kam dávají media oči, když se úřady dopouštějí mučení aktivistů a aktivistek během summitů G8 či zasedání globálních finančních institucí? A to ve většině případů k útokům na vládní budovy nedochází. Lidé jdou jen do ulic, aby svobodně vyjádřili svůj názor. S drobnou odlišností. Na rozdíl od běloruské opozice zpochybňují samotný systém státu a kapitalismu.

Lednové nepokoje v Tunisku, Egyptě a Jemenu tomuto absurdnímu dramatu nastavily zrcadlo. I tam lidé odporují a vystupují proti diktatuře, proti porušování lidských práv a zejména proti

číslo 29 // únor 2011

nesnesitelným
sociálním podmínkám.

A právě Egypťané nyní ukazují světu, že jiný svět je možný. Berou si postupně zpět to, co jim patří - i přesto, že proti nim stát posílá tanky a přísluhovači režimu rozpoutávají násilnosti. Ovšem světové mocnosti se v kritice tamní diktatury dvakrát nepředhánějí. Vždyť tamní prezident Mubarak zabíjí a mučí ve jménu demokracie! Přesně loni si s Mubarakem v Káhiře notoval i český prezident Klaus. Zatímco Evropa a USA je v konkrétních soudech opatrná a vágně vyzývá k „udržení stability“ (rozuměj: k ochraně našich investic v regionu), Izrael řekl vše bez obalu a zcela otevřeně vyzval k podpoře egyptské diktatury. Opět tak potvrdil fundamentální podstatu kapitalismu - lidské životy nejsou důležité. Hlavní je zisk, investice, stabilita trhu a zájmy nejbohatších. Doufejme, že si toto uvědomují i obyčejní Egypťané a budou k tomu přihlížet i během veřejné diskuse nad budoucím modelem společnosti.

VÝDOBYTKY KAPITALISMU

Václav Klaus je velkým zastáncem kapitalismu, jenž je spojen s nerovností mezi lidmi a vykořisťováním pracující většiny menšinou, která ovládá kapitál či politickou moc. Je taky velkým popíračem globálních změn klimatu. Že k nim dochází a na vině je především vliv průmyslu a dopravy, je přesvědčena většina vědců znalá daného oboru - až tedy na drobnou výjimku těch, kteří jsou placeni ropnými a energetickými koncerny.

Nyní může Klaus argumentovat, že globální oteplování je nesmysl, když letošní zimu zemřelo kvůli mrazu tolik lidí. Žel je tomu tak. Několik desítek lidí v České republice tuto zimu nepřežilo, jelikož si nemohli dovolit luxus střechy nad hlavou a vytopeného pokoje. Kdo by po nich ale plakal, vždyť šlo především o tzv. bezdomovce. Média nás svého času na prvních stránkách informovala o každém zaraženém větru exprezidenta Havla, o lidech, kteří zemřeli na podchlazení na ulici se však sotva dočtete, nanejvýš v dolním rohu černé kroniky.

Lidí bez domova přibývá a je už těžké uvěřit pohádce o tom, že jde jen o lidi, kteří se nesnaží a tudíž mají, co si zaslouží. Stejně tak jako už nejde věřit pohádce,

že pílí a poctivou prací člověk k bohatství a spokojenému životu dojde. Realita obyčejných lidí je jiná, než nám předkládají kapitalistické mýty. Málokdo si je dnes jistý svým zaměstnáním či výší mzdy. Lidé, kteří uvěřili „výhodným“ půjčkám, se třesou před exekutory. Šéfové a politici už znají jen jediný recept, jak ostatní motivovat - strach a nejistotu. Jde o snadný způsob, jak si zajistit loajalitu a poslušnost.

Kdo se neosvědčí, nemá dostatečně ostré lokty v konkurenci se svými spolupracovníky nebo je již přebytný, nemá daleko k tomu skončit na ulici - zapsat se na anonymní seznam těch, kteří nepřečkají příští zimu. O to, aby takoví přebytní lidé nebyli těm ostatním na očích, se postarají komunální politici se svými programy nulové tolerance a čistoty měst. Policisté a strážníci se pak postarají, aby si nikdo nemohl odpočinout v teplé budově nádraží či pod střechou opuštěného domu.

Jen asociální jedinci by si přáli režim, kde lidé umírají jen proto, že se nemají kde schovat před zimou. Takoví jedinci však dnes pevně stojí u kormidla a třímají politickou a ekonomickou moc. Necháme je, aby si s námi dál dělali, co chtějí?

ODPOR JE MOŽNÝ

Arabským světem se šíří "nákaza" - obyčejní lidé povstávají a zbavují se dlouholetých diktátorů. Vše začalo v Tunisku, od něj se inspiroval Egypt a od něj další země. Lidé si vzali poučení, že jestliže chtějí něčeho dosáhnout, musí vytrvat. Jeden protest nestačí, je třeba být permanentně v ulicích a dávat najevo svou odhodlanost.

Inspirace z Egypta se přenesla i do Spojených států, kde ve státě Wisconsin již několik dní demonstrují desetitisíce obyčejných lidí proti plánovaným škrtům a omezení práv odborů. Vědí, že aby uspěli, musí vytrvat.

V Česku se konalo několik stávek a odborářských protestů, měly však velmi krátkodobý charakter. Byly jen plácnutím do vody a šéfové i politici se jim mohli akorát tak vysmát - což také nezapomněli udělat. Jediní, kdo vytrvali a alespoň částečně díky tomu uspěli, byli lékaři se svou akcí „Děkujeme, odcházíme!“ Doufáme, že ani ostatním lidem - pracujícím, nezaměstnaným, studentům, důchodcům - nebude lhostejný jejich vlastní osud a budoucnost a postaví se za svá práva a důstojné životy v boji, který bude možná těžký a dlouhodobý, při němž budou diskreditováni, jako se to stalo lékařům, ale v němž nakonec uspějí.

Indiana Klaus a tajemství suvenýru

Málokomu asi unikla chilská příhoda Václava Klause, kdy při tiskové konferenci ukradl protokolární pero, jehož obal poté úhledně vrátil na původní místo, jakoby se nic nedělo. Mluvčí prezidentské kanceláře po zveřejnění záběrů z „čórky“ prohlásil, že šlo o obyčejnou propisku, které se běžně rozdávají a berou coby suvenýr. Podle chilské strany byla tato „obyčejná propiska“ prací místních klenotníků, zdobenou rytinami v modrém polodrahokamu.

Jestliže není Václav Klaus chorobným kleptomanem, pak zůstává otázka, proč krade – zda proto, že to tak nějak k němu patří a baví ho to, nebo z ekonomické nouze. Že by se na něj po těch letech vykašlali všichni ti, kterým během „ekonomické transformace“ pomohl k miliardovým suvenýrům?

Klausův kouzelnický kousek alá „ted’ tu je a – abrakadabra – ted’ už tu není“ byl v mnohém vypovídající. Jeho „privatizace pera“ krásně ilustrovala, jak zde probíhala po převratu privatizace státního majetku: hle pěkná fabrika... do jedné ruky, do druhé ruky... do pravé kapsy, do levé kapsy... abrakadabra... kde nic tu nic, kapsa plná... a místo prázdné krabičky, kterou vrací Klaus na stůl, si představte lidi bez práce a ekonomicky umrtvené regiony.

To, že Klaus krade, tedy pardon – bere si suvenýry, by nebylo nic tak zážejícího. Vždyť se stal vzorem mnohých členů strany, kterou zakládal. Suvenýrová praxe ohledně veřejných zakázek, metoda z kapsy do kapsy apod. a to vše za přitroublého úsměvu, že se nic neděje. A jakoby to nestačilo, ještě ke všemu se tváří Klaus a jemu podobní jako morální autority. Klaus se zastává fašisty Bátory. Řápková, která za ODS vedla

„I tobě vezmu pero!“

chomutovskou radnici a jako suvenýr dostala titul z plzeňské právnické fakulty, moralizuje ohledně „neplatičů“ a nechává jim zabavovat i ty nejnужnější prostředky k životu. Starosta za ODS z Nového Bydžova, který městský majetek šikovně přesouvá z kapsy do kapsy jak jeho vzor chilské pero, ukazuje prstem na Romy, nechává městem pochodovat nacisty a mlátit antifašisty.

Je typické, že když obyčejný člověk ukradne z nouze obyčejnou „propisku“, bude za to stíhán. Zatímco když někdo z politických a ekonomických elit rozkrade veřejný majetek ve velkém, bude to vydáváno za bohulibý projev podnikatelského ducha, korupce za přijímání suvenýrů... A dotyční privilegovaní zloději a podvodníci ještě budou poučovat ty dole, jak se mají chovat.

Někteří lidé bědují nad tím, jaká je to pro nás ostuda, když se náš nejvyšší představitel nechá natočit, jak krade (nejde totiž tolik o to, že krade, ale že se nechal přistihnout). S tímto my, anarchisté a anarchistky, problém nemáme – náš představitel to totiž není a nikdy nebude. Jen ovce potřebují své vůdce.

Držte hubu! Nebudeme!

Po odborářské demonstraci, která prošla 21. května Prahou, na sebe dlouho nedala čekat opovržlivá vyjádření vládních politiků. Nejpríměji se vyjádřil asi pan kníže, když vzkázal pracujícím, kteří se akce účastnili, aby raději drželi hubu. Tu radost mu však neuděláme – mlčet nebudeme!

Skoro 50 tisíc lidí v ulicích Prahy přišlo říci jasné NE! vládním reformám, jejichž cílem je svalit na obyčejné lidi tíhu dluhů, které tito lidé nezpůsobili. A to vše v době, kdy si můžeme přečíst, jak bohatí bohatnou, zatímco chudí ještě více chudnou. Lidé vyjadřují svou nespokojenost a existenční nejistotu, zatímco poslanci debatují o tom, že si svůj měsíční plat upraví na 230 tisíc měsíčně – tedy příjem, který mnohé domácnosti nedosáhnou ani za rok.

Takzvaná politická reprezentace se nachází naprosto mimo realitu životů naprosté většiny obyvatel. Je třeba jasně říci, že nás, anarchisty a anarchistky a mnohé další, rozhodně politici v parlamentu, vládě a na radnicích nereprezentují. Jestli někoho skutečně zastupují, tak ekonomické elity, kterým hrají na ruku. Jsou to právě různé koncerny, pochybní podnikatelé a zaměstnavatelé, jimž politici vřele naslouchají a pomáhají – ať již zkorumpovaným přidělováním veřejných zakázek, daňovými úlevami či oklešťováním práv zaměstnanců.

V lidech narůstá pochopitelná frustrace a oprávněný vztek. Je ale důležité dbát na to, kam bude tato naštvanost zacílena. Tou nejhorší variantou je směřovat vztek směrem dolů, vůči těm, kteří jsou na tom mnohdy ještě hůř. Taková cesta vede jedině k rasismu a fašismu. Šlo by navíc o projev vlastní ubohosti, která je příznačná u lidí, kteří se bojí postavit těm nahoře, a tak si raději beztestně vybíjí svůj vztek na těch dole.

"Politici,
lžete!
Kradete!
Táhněte!"

Náš vztek musí pocítit právě ti, kteří těží z našich potíží a vydělávají na naší nejistotě; ti, jejichž náboženstvím je zisk bez ohledu na důsledky; ti, kteří se snaží zprivatizovat poslední zbytky veřejného prostoru a našich životů. Náš vztek musí stavět na vzájemné solidaritě a jít proti atomizaci a hodnotám, které reprezentuje kapitalismus – sobectví a bezohlednosti.

Velká odborářská demonstrace jednou za čas ale nestačí. Takovým akcím se elity zatím jen vysmívají, nebo nás okřikují jako zlobivé děti a neposlušné poddané, abychom drželi hubu. Je třeba, aby byl náš odpor permanentní a účinný. A skutečně efektivní bude jedině, když tne do živého; když se dotkne zisků ekonomických elit. Zbraní, která to umožňuje, je například časově neomezená generální stávka.

Nejistá práce, nezaměstnanost, privatizace, zdražování základních životních potřeb, rostoucí represe apod. – to jsou trendy táhnoucí se jako černý mrak celou Evropou. A lidé začínají říkat UŽ DOST! Na politiky řvou: „Lháři! Zloději! Táhněte!“ Je zajímavé sledovat, jak nás média informovala o masových demonstracích v arabském světě a jak nyní cudně mlčí, když se stejně masové projevy odporu objevují v Evropě. Španělská náměstí jsou již druhý týden okupována tisíci lidmi. Stejně projevy nespokojenosti se objevují v Řecku a dá se předpokládat, že se budou šířit dál.

Přidejme se! Nemlčme! Nenechme se okřikovat!

Evropa na nohou

Když se začátkem roku plnila náměstí v arabských zemích tisícičkami nespokojených, věděli jsme to skrze média okamžitě. Když se tak děje v samotné Evropě, je skoro ticho po pěšině. Proč nám tedy média nepřinášejí každodenně záběry z plných náměstí ve Španělsku nebo Řecku a co se v těchto zemích vlastně děje?

Řekněme si hned na začátku, že motorem kapitalistického systému, který jsme nuceni trpět, je vidina zisku – ber kde ber. A tahle neustále hladová a po penězích bažící potvora nemůže přinést lidem a společnosti zrovna nic moc dobrého. Důsledkem její nenasytnosti byla mimo jiné krize započatá v roce 2008. Banky ve své roztažitosti překročily veškeré meze a když jim začalo téct do bot, vlády jednotlivých států do nich bez velkého odmlouvání nalily miliardové sumy z veřejných peněz. Spolu s tím řadovým občanům oznámily, že si žili nad poměry a je tedy třeba jim jejich životní standard a sociální jistoty řádně seškrtnat.

Není divu, že se to lidem nelíbí. Někde jen našťavně brblají, jinde zase svou nespokojenost dávají veřejně najevo. První vlaštovkou odporu se stal Island, kde bouřlivé demonstrace vyústily v referendum, v němž občané odhlasovali, že nebudou platit za to, co bankéři prošustrovali. Řekové zase za poslední rok a půl vyhlásili na tucet generálních stávek a někteří z nich se neváhají střetávat v bojích s ochránci režimu – policií. Nelíbí se jim podmínky, které zemi vnucuje Mezinárodní měnový fond. Jeho požadavky v důsledku znamenají totální privatizaci země a zrušení většiny sociálních jistot a navíc půjčky, které Řecku poskytuje, nejdou vůbec do reálné ekonomiky, nýbrž opět těm, kteří mají krizi na svědomí.

Nový vítr protestů vane do Evropy od poloviny května ze Španělska. Tam se takzvaní „rozhořčení“, převážně mladí lidé, rozhodli poukázat na zhoršující se sociální situaci a nezaměstnanost (45% mladých nemá práci). Vedle toho také zpochybnili údajnou „demokracii“, která vypadá tak, že se u moci již dlouhá léta střídají dvě zkorumpované politické strany. (Nepřipomíná vám to něco?) Policejní zásah proti

demonstrantům nastartoval něco nevídaného, k „rozhořčeným“ se přidaly tisíce lidí, obsadili hlavní náměstí desítek měst, zřídili zde tábory a začali pořádat sněmy na principech konsensu a přímé demokracie.

Každý den se na španělských náměstích scházely desítky lidí. Kapitalistická a státní média to však ignorovala. Důvod je jasný. Zatímco v arabském světě poukazoval tisk na to, že jde o demokratizační proces, nyní by se musel zabývat tím, proč v evropských zemích, které se označují za demokracie, požadují statisíce lidí skutečnou demokracii. Odtud i název hnutí – „Skutečnou demokracii hned“, někdy je také označováno jako „Hnutí 15. května“, zkráceně „15M“.

Španělé ve svých protestech nepolevují, na veřejných sněmech se rozhodují, jak postupovat dál, mění taktiky, pomáhají lidem, kterým hrozí vystěhování, ukazují politikům, co si o nich myslí. Tato nová inspirace se přelila do již rozbouřeného Řecka a zdejší protesty nabyly ještě větší masovosti a každodennosti. Poklidně demonstrující Francouze se snaží vyhnat z ulic policie. Hnutí 15M je vyjadřována podpora v Itálii, Portugalsku, Německu, Rakousku, Belgii a v dalších evropských zemích.

Rozhořčení lidé jsou i u nás, svědčí o tom šedesátiprocentní podpora nedávné stávce v dopravě, či květnová padesátitisícová demonstrace odborářů v Praze. Je škoda, že jen malé procento lidí je u nás ochotno razantněji vyjádřit svůj nesouhlas s asociálními reformami současné vlády, s nefunkční „demokracií“ a kapitalistickým systémem, kde má soukromý profit absolutní přednost před lidmi a společností.

Nechme se inspirovat stovkami tisíc Španělů na obsazených náměstích, vraťme demokracii její skutečný význam coby vlády lidu, nikoliv zkorumpovaných politických stran, postavme se systému, který nás zbavuje posledních sociálních jistot, které nám ještě zbyly!

Norský masakr

To, co se událo 22. července v Norsku, je bez debat obrovskou tragédií. Mladý křesťanský konzervativce Anders Breivik postřílel na mládežnickém táboře několik desítek lidí. Novinová komentátoři o něm píšou jako o šílenci. Jenže jeho čin byl promyšlený, o čemž svědčí to, že se na něj připravoval více jak rok a moc dobře věděl co, jak a proč dělá – stejně tak, jako to ví například americká armáda při zabíjení civilistů při svém „křížáckém tažení“ na středním východě.

Jak snadné bylo v prvních okamžicích po výbuchu v Oslu, jehož byl Breivik taktéž strůjcem, pro některá média označit za pravděpodobné útočníky „islamistické radikály“. Mocnosti stejně jako jejich média vytvořily démona, na nějž je snadné svalit všechna zla světa. Jenže skutečnost není tak jednoduchá.

Vrahem byl člověk, který naopak veškeré muslimy nenáviděl. Nebýt jeho činu, nelišil by se svými názory příliš od fašizujících konzervativců, které přijímal v červenci Václav Klaus na Hradě, když mu přišli blahopřát k narozeninám. Vždyť sám Klaus byl jedním ze vzorů norského atentátníka, jenž ho na několika místech svého mnohastránkového pamfletu citoval.

Čin, jenž sjednotil celé Norsko v nelíčeném smutku, nastavil zrcadlo propagandě, která zjednodušující optikou poslední desetiletí líčí jakýsi „střet civilizací“ – západní (křesťanská) demokracie versus zlotřilý islám. Jenže faktem je, že náboženství se od sebe moc neliší. Všechna mají své fanatiky, atentátníky ve jménu Boha, krev na rukou. Například s křesťanstvím si v počtu mrtvých žádné jiné náboženství ani ideologie nezádá. A přesto se v době, kdy jsme nuceni utahovat opasky na maximum, budou vracet miliardy katolické církvi. Na jednu stranu se odsuzuje zvrhlý čin Anderse Breivika, který bojoval proti levičákům a multikulturalismu, na druhou jsou oslavováni bratři Mašínové, kteří podrželi krk svázanému účetnímu, když taktéž bojovali proti levičákům.

Breivik chtěl vraždou desítek mladých lidí vyvolat akci za údajnou očistu Evropy. Doufejme, že jeho čin vyvolá spíše reflexi, která povede k odmítnutí černobílého vidění světa, rasismu a xenofobie. Snad si lidé uvědomí, že každé náboženství může vést k masakrům a omezování práv. Vždyť někteří fanatičtí křesťané a fanatičtí muslimové se mezi sebou příliš neliší v přístupu k ženám, homosexuálům, alternativní kultuře, pokroku apod.

Naneštěstí norská tragédie zastínila tragédii, která se odehrává ve z velké části opomíjeném koutu světa. V Somálsku umírají desetitisíce lidí hladem, především děti. Matky tu čelí nepředstavitelným rozhodnutím, které z dětí nechají zemřít, aby jiné mělo naději přežít. Naše účast by tedy neměla směřovat jen do Norska, ale i do těch částí světa, kde je utrpení sžíravě přítomné.

Španělští „rozhořčení“ pokračují v odporu

Květen a červen se nesl ve Španělsku ve znamení každodenních masových shromáždění na centrálních náměstích většiny měst. Hnutí označované jako „Rozhořčení“, „Skutečnou demokracii teď“ nebo „Hnutí 15. května“ se postavilo zkorumpovaným politikům a tomu, že by měli obyčejní lidé platit za krizi, kterou způsobili ti nahoře.

Nyní se velká shromáždění rozpustila do jednotlivých čtvrtí a věnují se mimo jiné konkrétním problémům v nich. Asi nejvýraznější aktivitou je boj proti vystěhovávání lidí exekutory. Při takových příležitostech se velmi rychle na inkriminovaném místě sejdou desítky lidí, kteří se snaží zabránit vystěhování. Tyto solidární akce jsou mnohdy velmi účinné a vedle naděje mnoha rodin či důchodců, že neskončí během chvíle na ulici, vytváří silné prostředí vzájemné solidarity a zaujetí pro dění ve vlastní čtvrti.

Kauza Bátora jako zástupný problém

Kdybyste vy sami byli tvůrci veřejné agendy, jak byste odvrátili lidi od diskusí nad smyslem „reform“ či legitimitou současného politicko-ekonomického systému? Možná přesně tak, jak to nyní dělá současná vláda a její pochlebující i „kritizující“ media. Zatímco korupční kauzy jsou zamety pod koberec, ve společnosti se hlasitě diskutuje o tom, zda jistý personalista ministerstva školství je či není fašista. A pakliže fašista je, tak zda smí či nesmí vykonávat svůj úřad. Až směšně při tom působí ministr Kalousek, někdejší bojovník proti „buzerantům“, nyní rádoby velký oponent proti názorové linii, kterou sám reprezentuje v rámci své politické strany. Konzervativně-křesťanský program TOP09 a konzervativně fašizující názory Ladislava Bátory se totiž zase tolik neliší.

1. září se konaly v Praze dvě demonstrace. Na jedné z nich se snažil přihřát svou politickou polívičku poslanec Ondřej Liška, který akci organizoval a dokázal na svůj protest proti Ladislavu Bátorovi a jeho setrvání ve funkci přilákat na 300 lidí. Naopak Bátorových příznivců se sešla jen hrstka. A zatímco lidé demonstrují kvůli jednomu úředníkovi, po němž by bez mediální bouře neštel ani pes, vláda uvažuje o obnovení odvodů na vojnu a ruší zdanění dividend. Lidé pracují stále více za stále méně a ti s nižšími příjmy už ani nemají na zaplacení pohřbů pro své zesnulé. Neměli by proto lidé raději demonstrovat proti věcem, které se jich týkají více?

Ministr školství spor „vyřešil“ tak, že Bátoru přeřadil na jiný resort, což ve výsledku znamená, že dostal ještě vyšší post než předtím. Jak psal v jedné z glos Jan Keller – buď ten člověk fašistou není, tudíž není důvod jej kamkoli přeřazovat – anebo jím je, proto by neměl na ministerstvu pracovat vůbec! Pokud bychom však byli v tomto typu uvažování důslední, moc politiků by v úřadě nakonec nezůstalo. Nejdůležitějším zásahem do fašizace politiky by muselo být odstranění prezidenta Klause, následovali by jeho poradci z Hradu. V neposlední řadě by bylo třeba poukázat i na řadu politiků přímo z vládní koalice. Proto není důležité zabývat se názory jednotlivých úředníků, ale podívat se na problematiku systémově – s vědomím, že fašismus a kapitalismus jsou dvě strany jedné mince!

Ministři jsou zavřený, republika je v bankrotu !!!

Spi, Karle, to byl jen zlej sen - všichni ministři jsou určitě na svobodě ...

ANARCHISTICKÝ
MĚSÍČNÍK

ČÍSLO 36

ZÁŘÍ 2011

Nadšeně vstříc chudobě

Je záhadou, na co mysleli voliči pravicových stran před tím, než jim v parlamentních volbách odevzdali své hlasy. U těch majetných je to jasné, u ostatních zůstává rozum stát. Ne že by volby mohly něco změnit a parlamentní levice nabízela nějaká řešení současného kapitalistického marasmu, ale hlasovat tak nadšeně pro omezování svých práv a vyhlídek na budoucnost není přeci jen úplně normální.

Mladí lidé, kteří masivně podpořili TOP09 (která jim zařizuje školné, osobní zadlužení a nezaměstnanost), se s největší pravděpodobností nechali nachytat na pohádku o tom, jak za všechny jejich problémy mohou jejich nemoderní prarodiče. Jenže na pozicích, na něž by mohli perspektivně směřovat, nesedí duchodci, nýbrž ti, kteří jim takovou propagandu naservírovali. Vždyť je to tak snadné a celá desetiletí používané pravidlo: Zloděj křičí chyťte zloděje. Jinými slovy – stačí ukázat na ty, kteří se ze všech nejméně mohou bránit, a pak prosazovat bez obav svou politiku a kšefty.

Že to skvěle funguje, jsme mohli vidět v předešlých dnech, kdy se hlasovalo o reformách, které prosazuje navzdory odporu opozice, odborů a mnohých sdružení a iniciativ vláda. Pravicová média, která podporují neoliberalní směr, který jde na ruku jejich vlastníkům a inzerentům, neváhala před hlasováním strhnout pozornost od hlasování o reformách jiným směrem. Vládní strany tak v klidu nasměrovaly tisíce lidí do ještě větší chudoby a vyloučení, zatímco vztek lidí byl nasměrován vůči těm, kteří jsou na tom již dnes nejhůř a kteří se v chudobě a vyloučení nacházejí. Poslouchali jsme tak nacistická volání pro zplynování celého jednoho etnika a koukali, jak se jedna neonacistická partaj snaží bezostyšně přiživit na problémech jiných.

Kam to vše směřuje? Ve Spojených státech, velkém vzoru mnoha našich pravicových politiků, kde mnohé z „výdobytků“ neoliberalismu fungují již léta, klesají soustavně od roku 1999 příjmy domácností, nejvíce právě těch nejchudších. Jen v minulém roce se tu pod hranici chudoby propadlo dalších 2,6 milionů lidí a zároveň vzrostl počet těch, co si nemohou dovolit zdravotní pojištění. Podobný scénář čeká i nás, jestli prodou všechny vládní reformy a škrtý. Již nyní jdou v Česku vymahači dluhů více po domácnostech než po

firmách. Vymahačské agentury a spekulanti na chudobě dobře vydělávají, systém jim na stovkových pohledávkách umožňuje vydělat tisíce. A to nemluvíme o takřka svévolném řádění soukromých exekutorů. Jenže i tento způsob podnikání začíná narážet na své dno. Přibývá totiž kvapem lidí, kterým není co sebrat.

Výsměchem širokým chudnoucím vrstvám obyvatelstva je navíc konzumní propaganda, jejíž reklamy nám ukazují zboží, které z nás má teprve udělat „lidské bytosti“. Nedávné scény z anglických měst nám mimo jiné názorně ukázaly, jak to může dopadnout, když se zchudlé vrstvy chtějí stát „lidmi“ skrze inzerované zboží, které si nemohou dovolit koupit. Odpovědí britských neoliberalů je jen ještě větší sociální vyloučení, represe a exemplární tresty pro stovky lidí, které mají nyní za následek vězeňské nepokoje kvůli přeplněnosti věznic.

Díky politice skryté za výkřiky o „rozpočtové zodpovědnosti“ je ničena budoucnost většiny pracujících (včetně těch, co již nyní nemohou najít práci), duchodců a mládeže. Jedna skupina obyvatelstva přesto bohatne – jde právě o ten nepatrný výsek společnosti, který již nyní má bohatství více než dost. Snahy vládních neoliberalů dosahují až takových paradoxů, že se několik francouzských a německých boháčů ozvalo, že nechápou, proč jsou lidé a společnost nuceni ke škrtům a utahování opasků, když jim a jejich přátelům vlády tak přejí.

Rozdělení společnosti bylo nyní definováno reformou zdravotnictví na ty, kteří si mohou dovolit nadstandardní péči a na ty ostatní. Lidé pociťují frustraci, strach o budoucnost a hněv. Aby se tento hněv neobrátil proti privilegovaným, kteří nesou za tento stav vinu a vydělávají na něm, je třeba lidem předhodit jiné cíle – takové, jimž mohou nadávat do zblbnutí a cítit se být nad nimi. A tak je přehlížen rasismus, podporován nacionalismus a nenávist vůči jiným náboženstvím či lidem, kteří jsou prostě jiní.

Nebudme blbí a nehrajme jejich hru! Zastánci kapitalismu vždy sledovali to, aby postavili řady neprivilegovaných proti sobě, a zatím si mnuli ruce a počítali zisky. Postavme se raději jim, i když mají za sebou moc, peníze a policii! Žádejme změnu! Jiný svět je možný!

Nebojme se odmítnout kapitalismus

Dnes je již zcela evidentní, že rok 2011 se stal rokem vzdoru a naděje. Ve všech koutech světa si mnozí lidé začali jasně uvědomovat, že současný systém globalizovaného kapitalismu není tak úžasný, jak se nám snaží politici a korporátní média namluvit. Lidé začínají chápat, že systém, jenž je nastavený tak, aby menšina bohatla a většina přečkávala v nejistotě, není zrovna tím, v čem by chtěli trvale žít a pracovat. Oproti předešlým letům ale nastala změna – lidé začínají vycházet do ulic, diskutovat a okupovat náměstí, aby dali svou nespokojenost veřejně najevo.

Začátkem roku se vzbouřili lidé ve většině zemí arabského světa, aby řekli NE zatuchlým autokratickým režimům. Káhirské náměstí Tahrír se stalo symbolem občanské vzpoury, stejně jako o několik měsíců později madridské náměstí Puerta del Sol. Na něm, tak jako na desítkách a stovkách dalších náměstí po celém Španělsku, se zrodilo pod heslem „Skutečnou demokracii teď“ hnutí rozhořčených, někdy nazývané Hnutí 15. května. Okupace náměstí se po nějaké době přelily také za oceán, kde nyní probouzí nespokojené lidi ve Spojených státech a staví se proti nekontrolovatelné (a jediné skutečné) moci Wall Streetu.

Nespokojenost však může nabývat různých podob, jako byly například v létě nepokoje v anglických městech, kde zejména deklasovaní obyvatelé bez budoucnosti vyšli do ulic a někteří z nich si začali brát to, co jim na jednu stranu nutí reklama a co si na druhou stranu nikdy nebudou moci dovolit. V Řecku se zas proti moci bank a nadnárodních finančních institucí, kterým slouží tamní vláda, nebojí lidé vystoupit při generálních stávkách či střetech s policií chránící parlament.

Všem těmto událostem, které hýbají ulicemi, i když je mnohdy korporátní média přehlížejí, je společné rozhořčení ze stávajícího systému přerozdělování bohatství, z pohádky o demokracii a z nehorázné drzosti těch nahoře, kteří po nás chtějí, abychom platili za krizi, kterou jsme nezpůsobili, a nutí nás utahovat si již tak utažené opasky, aniž by tento požadavek vztáhli také sami na sebe.

Tento systém ale nenabízí alternativy, nenabízí možnost uhnout od nastaveného neoliberálního kurzu. Ničemu nepomůže výměna jedné politické par-

taje jinou, nemluvě o tom, že skutečná moc se dnes nachází někde jinde. Hybatelem kapitalismu je touha po zisku a založen je na vykořisťování jedněch druhými. Je zbytečná snaha chtít po takovém systému, aby se reformoval. Nebojme se odmítnout kapitalismus a požadovat skutečné alternativy.

Nejde o reformy, ale o podstatu systému. Sociální požadavky rozhořčených se promítají do politických, ale nikdo z nich/nás se nechce zapojovat do zkorumpované politiky, tak jak ji známe. Je nezbytné odmítnout hrát podle jejich pravidel. I když davy na náměstích nemají definovány jasné požadavky, jednoznačné je odmítnutí stávajícího systému a potřeba hledání alternativ.

Jako anarchisté a anarchistky máme rámcovou představu o možné alternativě. Již žádné shora narýsované cesty! Bylo by nezodpovědné říkat, jak by jiný svět, o němž si myslíme, že je možný, měl přesně vypadat. Víme ovšem naprosto jasně, na jakých principech by měl být založen: na odmítnutí nadvlády člověka nad člověkem, na odmítnutí jakýchkoliv forem diskriminace, na svobodě, na svobodné samosprávě, na sebeorganizaci, na volitelnosti a odvolatelnosti zdola nahoru, na sociální spravedlnosti a rovnosti všech, na solidaritě, na vlastní iniciativě a spolupráci, na možnosti důstojně žít a pracovat bez nejistoty a strachu z budoucnosti.

My jsme si kapitalismus nevybrali a nevíme, proč bychom se na něm měli podílet! Pryč s ním!

Znásilněná revoluce

Je tomu 22 let, co lidé na náměstích českých a slovenských měst cinkali klíči a odzvoňovali tak „konec vlády jedné strany“. Vyšli s transparenty a vlajkami ze škol a fabrik a požadovali svobodné poměry. Ani na jednom z transparentů však nebyl požadavek na nahrazení rádobysocialismu kapitalismem.

Ale byl to právě kapitalismus, který nám záhy vnutila klika ekonomů kolem Václava Klause. Jedna ideologie hlásící, že vláda komunistické strany zajistí sociální spravedlnost, byla rychle nahrazena novou agresivní a nikoho se neptající ideologií, která nás dodnes přesvědčuje, že volný trh je zárukou svobody.

Výdobytky kapitalismu po těch letech vidíme dnes více než jasně. Společnost už není rozdělena na stranické funkcionáře, prospěcháře, pracující a pár disidentů. Nyní je tu na jedné straně úzká horní vrstva stále bohatnoucích miliardářů a jim posluhující vrstva arogantních politiků, a na straně druhé pracující, kteří žijí od výplaty k výplatě, nová vrstva dlouhodobě nezaměstnaných, živořící důchodci, sílí řady bezdomovců, od nichž společnosti pomáhají zimní mrazy, a někde mezi se nachází pomalu, ale jistě chudnoucí střední třída.

Pracující, kteří vyšli v listopadu 1989 z továren do ulic, po pár letech zjistili, že se nemají kam vrátit. Studenti se s plným nasazením věnovali agitaci za porážku nenáviděného režimu. Jejich dnešní a budoucí následovníci budou mít jiné starosti – kde sehnat na studium a jak se vyrovnat s celoživotním zadlužením.

Sociolog Jan Keller trefně napsal, že současná vláda věnovala 90 procentům lidí k 22. výročí převratu „krásný“ dárek převázaný modrou stuhou. Dárek, jenž skrývá pro pracující mnohá překvapení: možnost odpracovat si 9 let bez jakékoliv záruky v pracovním poměru na dobu určitou; možnost mnohem častěji než dosud pracovat na pouhou dohodu o provedení práce a na rozdíl od minulosti z ní při odměně nad 10 tisíc odvádět pojistné; větší šanci pracovat v noci a o víkendech,

část z toho zadarmo; možnost být propuštěni i v době nemoci, a mnohdy přijít o práci i bez odstupného. A jako nezaměstnaní budou moci už po dvou měsících nastoupit na veřejně prospěšné práce, jejichž výkon byl až dosud privilegiem pouze části lidí soudně trestaných. A dalo by se pokračovat... Vskutku velkorysý dar vládnoucí třídy spodně.

Netoužíme po nesvobodném režimu, který tu byl v době před 22 lety, i když měl každý právo na práci a alespoň přijatelné sociální podmínky. Nikdy jsme ale také nechtěli kapitalismus, který nám byl vnucen, i když máme svobodu slova (hlavně pro ty, co si mohou zaplatit prostor v médiích), svobodu pohybu (hlavně pro ty, co na to mají) a můžeme jít jednou za čtyři roky k volbám (z nichž vzejdou poslanci zkorumpovaných stran, kteří se zodpovídají tak nanejvýš svým sponzorům).

Požadujeme společnost, kde bude svoboda spojena se sociální spravedlností; společnost, kde vzájemná lidská solidarita bude postavena nad modlu peněz a asociální konkurence; společnost, která bude demokratická jak v rovině společenské, tak v té ekonomické. Již žádný princip kapitalistického vykořisťování, ale spolupráci a společné rozhodování zdola.

ANARCHISTICKÝ
MĚSÍČNÍK

ČÍSLO 39

PROSINEC 2011

Boj elit proti obyčejným lidem

U příležitosti 22. výročí demonstrace na pražské Národní třídě, která znamenala začátek konce nenáviděného normalizačního režimu, nám na tomtéž místě odhalil Václav Klaus, jak to s tím převratem vlastně bylo. Řekl to jasně a bez obalu – prostě tak, jak mluví vítězové.

Krátce před listopadem 1989 ještě vlezprdelkovsky (nebo z přesvědčení?) velebil výhody socialistického hospodářství, aby pak obratem takzvaně očůral davy cinkající klíči na náměstích a započal se stejně smýšlejšími budovat kapitalismus.

Šli si za svým a svého také dosáhli. To, co údajně patřilo všem, se neuvěřitelnou rychlostí ocitlo v rukou některých. Společně s tímto procesem vznikla nová třída ekonomických elit, zatímco masy byly oblbovány frázemi, že poctivou a tvrdou prací může každý k bohatství dojít a že všichni máme stejné příležitosti.

Po 22 letech přední ideolog hospodářské transformace Klaus vítězně přiznává: „*Náš úkol byl ne zajistit každému štěstí a bohatství, náš úkol byl změnit politický, ekonomický, sociální systém z komunismu v něco docela jiného, a to se stoprocentně podařilo.*“ K tomu nezapomněl na adresu lidí rozhořčených současnými poměry dodat, že „*nespokojenost patří k lidské povaze*“.

Co nám tím vlastně sdělil? Jinými slovy řekl: Pěkně jste cinkali, pěkná hesla jste měli, nám jste ale byli od začátku ukradení. Vaše štěstí a důstojnost nás nikdy nezajímaly. Sociální systém, který vám zajišťoval bezplatnou zdravotní péči, bezplatné školství a právo na práci jsme museli jednou provždy zlikvidovat. Právě vaše nejistota – strach ze ztráty zaměstnání, z budoucnosti dětí a vlastního stáří – nám pomáhá udržovat vás v poslušnosti. Podařilo se nám stoprocentně, ale opravdu stoprocentně, vytvořit nový systém, z něhož těžíme my, nové politické a ekonomické elity. Amen!

A že se to někomu nelíbí? Jen ať si remcá. Vždyť nespokojenost patří k lidské povaze. Dokud nespokojení bezprostředně neohrožují mocenské elity, není nikterak na škodu nechat je remcat. To přece za toho minulého režimu nemohli.

Co však může bezprostředně ohrozit stávající kapitalistický systém? Jak jsme již mohli dávno poznat u nás i jinde ve světě, volby do parlamentu to určitě nebudou. Vždyť i ty jsou už dávno v režii tohoto systému – kdo má solventnější sponzory, má lepší propagaci, a tudíž i větší šance. A velcí sponzoři zastupují kapitál a ně-

co za své peníze také chtějí zpátky: oni nejsou charita, naopak, jdou tvrdě za svými zájmy a zisky. A obyčejný člověk je v téhle mašinerii, která mu má údajně zajistit pocit svobody a spolurozhodování, naprostý ubožák.

Ohrožením kapitalismu jsou do praxe uvedeny hodnoty a principy, které ho popírají – solidarita, spolupráce, jednota, přímá akce, skutečná demokracie a organizace zdola. Jedině na těchto principech můžeme kapitalismu účinně vzdorovat – a neefektivněji tam, kde ho to nejvíce zabolí, na pracovišti.

Někdo namítne: Ale vždyť to zavání třídním bojem. Nezavání. Třídní boj je realita, v níž žijeme. Realita o to smutnější, že tento boj je zatím veden pouze jednostranně – elitami proti obyčejným lidem, kteří nemají žádný podíl na ekonomické a politické moci. Je to boj dvou tříd, z čehož jedna leží na zemi a druhá do ní kope a zkouší, co ještě vydrží. Jednotlivé údery pocítujeme či začínáme pocítovat velmi jasně a bolestivě: propouštění, snižování či zmrazování mezd, rušení benefitů, zdražování dopravy, zavádění školného, posouvání odchodu do důchodu, poplatky ve zdravotnictví, přesčasy, ponižující nucené práce pro nezaměstnané... Stačí se zamyslet nad vlastními osobními poměry a nad situací svých přátel a příbuzných, kteří se dostávají do dluhových pastí, nemohou dlouhodobě sehnat práci, mají obavy o zajištění nemocných rodičů, nemohou vystačit s důchodem apod.

Jak se systém stará o to, aby se proti němu lidé nespojili? Jedny utáhne na vařené nudli nesmyslného konzumu, nablýskaných nákupních center a oslnivých reklam. Pozornost jiných obrátí proti těm, co jsou v ještě větším svrabu – proti lidem jiné barvy pleti, imigrantům, bezdomovcům, nezaměstnaným... Další jsou poslušní, jelikož musí splácet půjčky a hrozba ztráty zaměstnání a příchodu exekutora za to přece nestojí.

Co s tím? Nestačí jen remcat. Nestačí jen pokorně žmoulat v ruce čepici a žádat elity, aby byli milosrdnější. Je třeba jednat – zdola se organizovat, obsadit ulice a především obsadit pracoviště a nahlas vyjádřit svůj názor. Je třeba získat vědomí své kolektivní síly a postavit se za svá práva, z nichž nám už mnoho nezbývá. Jinde ve světě dělají lidé první krůčky, nestůjme stranou a přidejme se. Vždyť jde v první řadě právě o nás.